

Matias Mäkynen sd ym.

Kirjallinen kysymys vanhojen metsien suojelukriteereistä

Eduskunnan puhemiehelle

EU:n biodiversiteettistrategiassa edellytetään, että kaikki jäljellä olevat luonnontilaiset ja vanhat metsät suojellaan tiukasti EU:n jäsenvaltioissa. Komissio julkaisi 21.3.2023 ohjeistuksen: "EU:n luonnontilaisten ja vanhojen metsien määrittelyä, kartoitusta, seuranta ja tiukkaa suojelua koskevat komission suuntaviivat" (EU:n komissio 2023). Jäsenvaltioiden tulee käyttää tätä ohjeistusta kohteiden määrittelyyn, kartoitukseen ja tiukka suojeluun. Määritelmät tulee tehdä jäsenvaltioissa ohjeen mukaan vuoden 2023 loppuun mennessä. Kansallisen tarkastelun tulee olla tieteseen perustuvaa. Johtavat tutkimuslaitoksemme Suomen ympäristökeskus ja Luonnonvarakeskus ovat tarkastelleet tutkimustiedon avulla, miten luonnontilaiset ja vanhat metsät voidaan tunnistaa Suomessa EU:n komission ohjeiden mukaisesti. Syken ja Luken raportin käsikirjoitus valmistui 4.12. ja luovutettiin ympäristöministeriölle. Työ on perusta EU:n suojeluvaatimuksen täytäntöönpanoa varten.

Valitettavasti on herännyt huoli siitä, että tutkimuslaitoksia on ohjattu voimakkaasti ja poliittisesti niin, että suojelukriteerit on tehty hyvin ahtaiksi, jotta suojeltavaa olisi mahdollisimman vähän. Hämmennystä herättää, että hallituksen omassa ohjelmassa luvataan, että hallitus suojelee valtion luonnontilaiset, vanhat metsät. EU kriteeristöissä puhutaan luonnontilaisista ja vanhoista metsistä, siis molemmista erikseen.

Euroopan laajimmat luonnontilaiset metsät sijaitsevat Suomessa ja vain suomalaisten poliitikkojen päätöksillä ne voidaan suojella. Tämä on luontokadon torjunnalle, mutta myös suomalaisille erittäin tärkeää. Suomen luontopaneelin uusimman raportin (8.12.2023) mukaan jo noin 70 prosenttia Suomen luonnolle merkittävistä rakennepiirteistä on menetetty. Esimerkiksi Luontopaneeli on ehdottanut metsiensuojelun kohdentamiseen menetelmää, joka tuo EU-tavoitteiden mukaisesti tiukan suojelun piiriin kaikki jäljellä olevat vanhat ja luonnontilaiset metsät sekä yhteensä vähintään 10 prosenttia metsäpinta-alasta kaikissa Suomen maakunnissa. On hyvä muistaa, että todellinen tavoite on pysäyttää luontokato ja tähän tavoitteeseen Suomi on sitoutunut.

Työ luontokadon torjumiseksi on pohjattava tieteelliseen, tutkittuun tietoon. Valitettavasti on herännyt epäily, että nyt näin ei ole. Hallitus ohjaa totuutta omaan käyttöönsä sopivaksi, kun poliittiset päätökset olisi voinut tehdä myös tutkijoiden riippumattoman työn jälkeen selkeästi poliittisina päätöksinä kuten pitääkin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 226/2023 vp

Onko kriteerit vanhojen ja luonnontilaisten metsien suojeluun tehty tieteelliseen työhön pohjaten ilman poliittista ohjausta,

miksi Luontopaneelia ei osallistettu kriteerien laadintatyöhön,

miten Luonnonmetsätyöryhmän työtä on hyödynnetty kriteerien laadinnassa,

ovatko Metso-kriteerit olleet pohjana työlle ja jos ovat, miksi lahoppuuta koskeva linjaus on tiukempi kuin Metso-kohteissa,

turvaako päätetyillä kriteereillä tehty suojelu EU:n sitoumusten mukaisen suojelun tason Suomessa,

onko hallitus sitoutunut pysäyttämään luontokadon ja aikooko hallitus suojella sekä vanhat että luonnontilaiset metsät Suomessa?

Helsingissä 15.12.2023

Matias Mäkynen sd
Pinja Perholehto sd
Nasima Razmyar sd
Pia Hiltunen sd
Ville Merinen sd
Elisa Gebhard sd
Jani Kokko sd
Krista Kiuru sd
Johan Kvarnström sd
Saara Hyrkkö vihr
Lotta Hamari sd
Ilmari Nurminen sd
Helena Marttila sd